

Na osnovu čl. 13. tačka i), 14. stav (2) i 18. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17), Skupština Kantona Sarajevo na _____ sjednici održanoj dana _____ godine, utvrdila je

(Prednacrt)

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O NAUČNOISTRAŽIVAČKOJ DJELATNOSTI

Član 1.

(Izmjena člana 2.)

U Zakonu o naučnoistraživačkoj djelatnosti („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 26/16), član 2. mijenja se i glasi:

„Član 2.

(Naučnoistraživačka djelatnost)

(1) Naučnoistraživačka djelatnost koja obuhvata naučnoistraživačku, umjetničkoistraživačku i istraživačko-razvojnu djelatnost je: stvaralačka aktivnost u kojoj se primjenom naučnih metoda stiču nova naučna saznanja s ciljem podizanja općeg civilizacijskog nivoa društva i/ili stvaralačko korištenje i primjena naučnih i umjetničkih saznanja i kompetencija u svim oblastima društvenog i privrednog djelovanja, unapređenje postojećih i stvaranje novih tehnologija te stvaranje i primjena novih proizvoda i usluga ili procesa i sistema rada.

(2) Naučnoistraživačka djelatnost, tehnološki razvoj i inovacije su od posebnog javnog i društvenog interesa i imaju prioritetan značaj za razvoj Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Kanton). Poseban interes i strateški ciljevi ostvaruju se uspostavljanjem i unapređenjem javnog naučnoistraživačkog sistema Kantona čime se stvaraju mogućnosti za intenzivan razvoj nauke, tehnologije i inovacija.

(3) Naučnoistraživački rad se sprovodi po principima otvorene nauke, u skladu sa etičkim principima obavljanja naučnog rada, zaštite okoline i otvorenog korištenja naučnoistraživačke infrastrukture

(4) Pravna lica koja su nosioci naučnoistraživačke djelatnosti su dužna usvojiti i primjenjivati etički kodeks ponašanja u naučnoistraživačkom radu i imati posebno tijelo odgovorno za provođenje etičkog kodeksa.

(5) Prava intelektualnog vlasništva, nastala naučnoistraživačkim radom, ostvaruju se u skladu sa zakonskim propisima u Bosni i Hercegovini i općim aktima nosioca naučnoistraživačke djelatnosti u Kantonu Sarajevo .

Član 2.
(Izmjena člana 6.)

Član 6. mijenja se i glasi:

„Član 6.
(Rezultati naučnoistraživačkog rada)

- (1) Rezultat naučnoistraživačkog rada mora sadržavati elemente izvornosti i novine, odnosno novih spoznaja, novih znanja, novih naučnih pravila ili njihovih novih primjena.
- (2) Rezultati naučnoistraživačkog rada, dostupni domaćoj i međunarodnoj naučnoj javnosti, mogu biti naročito: naučni, pregledni i stručni članak, naučna knjiga ili monografija; poglavlje u naučnoj knjizi ili monografiji; saopštenje ili rad objavljen u zborniku sa naučnog skupa; naučni elaborat i izvještaj objavljen u cjelini ili u izvodu; uvodno predavanje na naučnom skupu objavljeno u cjelini ili u izvodu; predavanje po pozivu sa međunarodnog ili domaćeg naučnog skupa objavljeno u cjelini ili u izvodu; saopštenje sa međunarodnog ili domaćeg naučnog skupa objavljeno u cjelini ili u izvodu; objavljena naučna kritika ili polemika; objavljena recenzija ili prikaz naučne knjige; leksikografska ili enciklopedijska jedinica; kartografska publikacija; mentorstvo doktorske disertacije; magisterski ili master rad; doktorski rad; nova intelektualna dobra; nova sorta, patent, nova tehnička rješenja, nove metode, novi materijali, te novi tehnološki postupak.“

Član 3.
(Izmjena člana 8.)

(1) U članu 8. mijenjaju se st. (1),(2),(3),(4),(5),(6) i glase:

„(1) Sredstva za podršku naučnoistraživačkoj djelatnosti osiguravaju se u Budžetu Kantona kroz program za nauku u godišnjem iznosu ne manjem od 1% budžeta za tu godinu kao i iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

- (2) Sredstva iz stava (1) ovog člana će biti korištena naročito za: poticanje naučnoistraživačkih i istraživačko-razvojnih projekata, ulaganje u osposobljavanje kadrova za naučni, umjetnički i istraživački rad, usavršavanje akademskog i naučnoistraživačkog osoblja, za razvoj i uvođenje nove naučnoistraživačke infrastrukture kao i ukupni razvoj naučnoistraživačke djelatnosti u skladu sa važećom strategijom za razvoj nauke Kantona Sarajevo i ovim zakonom.
- (3) Vlada na prijedlog Ministarstva, za koji je prethodno pribavljeno mišljenje Savjeta za nauku, donosi odluku kojom utvrđuje kriterije za utrošak sredstava iz stava (1) ovog člana.
- (4) Sredstva za sufinansiranje rada Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ANU BiH), bit će osigurana posebnim tekućim grantom u iznosu od 15% sredstava navedenih u stavu (1) ovog člana. Način utroška sredstava određuje Vlada Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Vlada) na prijedlog Ministarstva za nauku, visoko obrazovanje i mlade (u daljem tekstu: Ministarstvo) uz predočeni plan rada i finansijski plan ANUBiH.
- (5) Institucionalno finansiranje naučnoistraživačke djelatnosti podrazumijeva obezbjeđivanje sredstva od osnivača.
- (6) Projektno finansiranje podrazumijeva poticanje naučnoistraživačkog rada nepovratnim sredstvima iz stava (1) ovog člana, osim ako ugovorom kojim se uređuju međusobna prava i obaveze izvršilaca projekata i Ministarstva nije drugačije određeno.“
- (7) Iza stava (6) dodaje se novi stav (7) koji glasi:

„(7) Finansiranje naučnoistraživačke djelatnosti iz drugih izvora može se obezbijediti: sredstvima privrednih društava, udruženja i drugih ustanova i organizacija, prihodima naučnoistraživačkih ustanova, sredstvima domaćih ili stranih fondova i fondacija, zadužbina, poklona

i donacija, domaćih i stranih pravnih i fizičkih lica, sredstvima ostvarenim pružanjem usluga na tržištu, kao i drugih izvora, uz uslov da se takvim finansiranjem ne ugrožava autonomija naučnoistraživačkog rada.“

(3) *Dosadašnji stav (7) postaje stav (8).*

Član 4.

(Novi član 8a.)

Iza člana 8. dodaje se novi član 8a. koji glasi:

„Član 8a.

(Fond za nauku Kantona Sarajevo)

(1) S ciljem efikasnijeg korištenja sredstava za naučnoistraživačku djelatnost u Kantonu će biti osnovan Fond za nauku Kantona Sarajevo.

(2) Ministarstvo će najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona izraditi elaborat za osnivanje fonda iz stava (1) ovog člana.

Član 5.

(Izmjena člana 15.)

Član 15. mijenja se i glasi:

„Član 15.

(Nosioci naučnoistraživačke djelatnosti, tehnološkog razvoja i inovacija)

(1) U smislu ovog zakona nosioci naučnoistraživačke djelatnosti u Kantonu su pravna i fizička lica koja obavljaju naučnoistraživačko djelatnost u skladu sa ovim Zakonom.

(2) Pravna lica koja obavljaju naučnoistraživačku djelatnost moraju imati sjedište u Kantonu, biti upisana u registar pravnih lica, ako je zakon to odredio za konkretnu vrstu subjekata i biti upisana u kantonalni Registar naučnoistraživačkih subjekata (Registar) kod nadležnog ministarstva koji vodi ministarstvo.

(3) Sredstva pravnih lica iz stava (2) ovog člana mogu se nalaziti u bilo kojem zakonom priznatom obliku svojine pojedinačno ili u njihovoj kombinaciji.

(4) Fizička lica koja obavljaju naučnoistraživačko djelatnost moraju imati zasnovan radni odnos kod subjekata iz stava (2) ovog člana, imati izbor u akademsko ili naučnoistraživačko zvanje i biti upisana u Registar iz stava (2)

(5) Nosioci naučnoistraživačke djelatnosti registrovani u Kantonu su naročito:

- a) Univerzitet u Sarajevu i njegove članice (u daljem tekstu organizacione jedinice)
- b) Druge akreditovane visokoškolske ustanove sa sjedištem u Kantonu Sarajevo i njihove organizacione jedinice;
- c) naučnoistraživački instituti kao ustanove;
- d) Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine;
- e) Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine;
- f) Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine (NUB);
- g) Memorijalni centar Sarajevo;
- h) fizička lica koja imaju izbor u akademsko ili naučnoistraživačko zvanje;

(6) Nosioci tehnološkog razvoja i inovacija u Kantonu Sarajevo su: istraživačko-razvojni centri, centri za prenos tehnologija, poslovno-tehnološki inkubatori, naučno-tehnološki startup, naučno-tehnološki parkovi i naučna udruženja.

(7) Upisom u Registar iz stava (2) nosilac naučnoistraživačke djelatnosti, tehnološkog razvoja i inovacija postaje dio javnog naučnoistraživačkog sistema Kantona i stiče prava i obaveze predviđene ovim zakonom.

(8) Upis nosioca naučnoistraživačke djelatnosti, tehnološkog razvoja i inovacija u Registar je uslov za sticanje prava na:

- a) korištenje postojeće naučnoistraživačke opreme u državnoj i privatnoj svojini koja je kupljena javnim sredstvima, u skladu sa politikom otvorenog pristupa partnerskih institucija;
- b) prijavu na konkurse za javno finansiranje ili sufinansiranje nabavke, održavanja i korištenja naučnoistraživačke opreme iz sredstava Kantona;
- c) prijavu na konkurse za finansiranje ili sufinansiranje naučnoistraživačkih programa i projekata;
- d) finansiranje ili sufinansiranje zapošljavanja novog naučnoistraživačkog kadra;
- e) podnošenje zahtjeva za ostale vidove finansijske i nefinansijske podrške Kantona u obavljanju naučnoistraživačke djelatnosti;
- f) ostale oblike učešća u aktivnostima naučnoistraživačkog sistema Kantona.

(9) Nosioci naučnoistraživačke djelatnosti koji nisu osnovani sredstvima i ne djeluju na osnovu sredstava u državnoj svojini kojima upravlja Kanton upisom u Registar obavezni su prihvatići učešće predstavnika Kantona u organima upravljanja ovih subjekata i u drugim aktivnostima održavanja i razvoja naučnoistraživačke djelatnosti koji su predviđeni u zakonu.

(10) Registar se sastoji iz dva dijela: glavne knjige i zbirke isprava, koji se vode odvojeno za pravna i fizička lica.

(11) Ministar donosi Pravilnik o organizaciji i radu Registra naučnoistraživačkih subjekata.

(12) Nosilac naučnoistraživačke djelatnosti, tehnološkog razvoja i inovacija upisan u Registar ima pravo zahtijevati da mu se izda izvod iz upisa u Registar.

(13) Naučnoistraživački institut može biti organizovan kao samostalna javna ili privatna ustanova, ili organizaciona jedinica javne ili privatne visokoškolske ustanove.“

Član 6. (Novi član 19a.)

Iza člana 19. dodaju se novi članovi 19a. i 19b. koji glase:

„Član 19a.

(Centri naučne izvrsnosti)

(1) Centar naučne izvrsnosti, u smislu ovog zakona, je istraživačko pravno lice ili njegov organizacioni dio ili naučnoistraživačka grupa koji po originalnosti, značaju, vrijednosti i aktuelnosti rezultata svog istraživačkog rada spada u red međunarodno priznatih istraživačkih grupa unutar svoje naučne oblasti.

(2) Bliže odredbe o kriterijima i načinu dodjeljivanja statusa centra naučne izvrsnosti uređuju se posebnim Pravilnikom o načinu i uvjetima dodjele statusa centra naučne izvrsnosti, koji donosi ministar.“

Član 7.
(Novi član 19b.)
„Član 19b.

(Informacioni sistem o naučnoistraživačkoj djelatnosti u Kantonu i evaluacija rada subjekata javnog naučnoistraživačkog sistema)

(1) Cilj uspostave informacionog sistema o naučnoistraživačkoj djelatnosti jeste da omogući prikupljanje, objedinjavanje i dostupnost svih relevantnih informacija o naučnoistraživačkoj djelatnosti u Kantonu, a naročito o subjektima javnog naučnoistraživačkog sistema, istraživačima, projektima, publikacijama, proizvodima, patentima, istraživačkoj infrastrukturi i njenom korištenju, domaćoj i međunarodnoj saradnji, kao i drugim podacima koji su relevantni za društvenu zajednicu, donosioce odluka i organe upravljanja unutar naučnoistraživačke djelatnosti.

(2) Informacioni sistem će osigurati otvorenost i interoperabilnost s drugim nacionalnim i međunarodnim informacionim sistemima putem zasebnih programskih interfejsa.

(3) Ministar će u roku od 12 mjeseci nakon stupanja na snagu ovog zakona donijeti pravilnik kojim se detaljnije uređuju pitanja strukture, obuhvatnosti i drugih elemenata koji su potrebni za cjelovito funkcionisanje Informacionog sistema iz stava (1) ovog člana.

(4) Evaluacija rada subjekta u svojstvu pravnog lica ili njegovog posebnog organizacionog dijela, koji je član javnog naučnoistraživačkog sistema Kantona, provodi se u ciklusima ne dužim od pet godina.

(5) Polazeći od samoevaluacionog izvještaja subjekta, evaluaciju provodi Komisija za evaluaciju koju imenuje Ministarstvo u skladu sa posebnim pravilnikom.

(6) Ministarstvo će u roku od 12 mjeseci nakon stupanja na snagu izmjena i dopuna ovog zakona donijeti Pravilnik o samoevaluaciji i evaluaciji u kome će detaljno urediti naročito: princip, pravila, strukturu, rokove i druga relevantna pitanja samoevaluacionih izvještaja, način formiranja, ovlaštenja i proceduru rada Komisije za evaluaciju, kriterije, mjerila i rokove za evaluaciju, osnovnu strukturu evaluacionog izvještaja, dostupnost i korištenje rezultata evaluacije.“

Član 8.
(Izmjene člana 20.)

(2) Iza stava (4) dodaju se novi st. (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12), (13) i (14) koji glase:

,,(5) Naučnoistraživačko osoblje anagažovano na visokoškolskoj ustanovi, u skladu sa stavom (3) ovog člana, može vršiti provjere znanja studenata na ispitima u okviru prvog, drugog i trećeg ciklusa studija u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i statutom visokoškolske ustanove.

(6) Lica izabrana u akademска zvanja u skladu s Zakonom o visokom obrazovanju mogu biti angažovana u naučnoistraživačkim ustanovama ili učestvovati u njihovom radu.

(7) Licima izabranim u akademска zvanje angažovanim u skladu sa stavom (6) ovog člana, u toku angažmana, priznaje se uživanje prava koja pripadaju članovima naučnoistraživačkog osoblja i to:

- (a) asistentu priznaju se prava stručnog saradnika;
- (b) višem asistentu priznaju se prava višeg stručnog saradnika;
- (c) višem asistentu u drugom izbornom periodu priznaju se prava stručnog savjetnika (uz uslov da je stekao stepen doktora nauka);
- (d) docentu priznaju prava naučnog saradnika;
- (e) vanrednom profesoru priznaju se prava višeg naučnog saradnika;

- (f) redovnom profesoru priznaju se prava naučnog savjetnika.
- (8) Za vrijeme angažmana, odnosno sudjelovanja u realizaciji naučnoistraživačkih aktivnosti, lica izabrano u akademsko zvanje ne stiče automatski naučnoistraživačko zvanje.
- (9) Statutom i aktima nosioca naučnoistraživačke djelatnosti bliže se uređuju pitanja angažmana lica izabralih u akademska zvanja u naučnoistraživačkom subjektu sa svojstvom pravnog lica.
- (10) Licu izabranom u naučnoistraživačko odnosno akademsko zvanje na vlastiti zahtjev može se izvršiti ekvivalencija naučnoistraživačkog zvanja u akademsko zvanje odnosno ekvivalencija akademskog zvanja u naučnoistraživačko zvanje.
- (11) Ekvivalencija zvanja iz stava (10) može se vršiti:
- (a) istraživačka i naučna zvanja u akademska zvanja prema stavu (3), tačke a), b), c), d), e), i f) ovog člana;
  - (b) akademska zvanja u istraživačka i naučna zvanja prema stavu (7), tačke a), b), c), d), e), i f) ovog člana.
- (12) Ekvivalenciju naučnoistraživačkih zvanja u akademska zvanja vrši:
- (a) senat visokoškolske ustanove na kojoj je podnesen zahtjev za ekvivalenciju, a na bazi usvojenog izvještaja Komisije koju imenuje vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove koja je matična za naučnu oblast/polje u kojoj se traži ekvivalencija.
- (13) Ekvivalenciju akademskih zvanja u naučna i istraživačka zvanja vrši:
- (a) senat visokoškolske ustanove na prijedlog vijeća naučnoistraživačkog instituta kao organizacione jedinice visokoškolske ustanove;
  - (b) vijeće naučnoistraživačkog instituta kao ustanove na osnovu usvojenog izvještaja Komisije koju imenuje vijeće naučnoistraživačkog instituta.
- (14) Zvanja ostvarena ekvivalencijom se mogu koristiti samo u periodu angažovanja na odgovarajućoj ustanovi i ne mogu biti osnova za izbore ili ponovne izbore u viša zvanja.“

Član 9.

(Novi član 21a.)

Iza člana 21. dodaje se novi član 21a. koji glasi:

„Član 21a.

(Sastav i nadležnosti upravnog odbora naučnoistraživačkog instituta)

- (1) Za upravljanje poslovima naučnoistraživačkog instituta u okviru visokoškolske ustanove nadležan je upravni odbor visokoškolske ustanove, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i statutom.
- (2) Naučnoistraživačkim institutom kao ustanovom upravlja Upravni odbor instituta u skladu sa Zakonom o ustanovama, ovim zakonom i statutom instituta.
- (3) Članovi upravnog odbora iz stava (2) ovog člana biraju se na period od četiri godine. Član upravnog odbora naučnoistraživakog instituta u statusu javne ustanove može biti reizabran samo jedan put uzastopno. Broj uzastopnih mandata članova upravnog odbora instituta u svojstvu privatnih ustanova ili organizacionih dijelova privrednih društava nije ograničen.
- (4) Upravni odbor naučnoistraživačkog instituta kao javne ustanove čini pet članova od čega tri predstavnika osnivača i dva predstavnika iz reda zaposlenika instituta.
- (5) Upravni odbor naučnoistraživačkog instituta kao privatne ustanove čini pet članova od čega tri predstavnika osnivača jedan predstavnik iz reda zaposlenika instituta i jedan član kojeg predlaže Ministarstvo.

(6) Predstavnika iz reda zaposlenika naučnoistraživačkog instituta bira vijeće iz redova svojih članova.

(7) Predsjedavajući vijeća naučnoistraživačkog instituta i direktor naučnoistraživačkog instituta kao ustanove ne mogu biti članovi upravnog odbora naučnoistraživačkog instituta kao ustanove.

(8) U radu upravnog odbora naučnoistraživačkog instituta kao ustanove bez prava glasa učestvuje direktor instituta ili osoba koju ovlasti, te po potrebi i druge osobe članovi vijeća instituta.

(9) Rad upravnog odbora naučnoistraživačkog instituta kao ustanove, način izbora članova Upravnog odbora reguliše se statutom i poslovnikom o radu Upravnog odbora naučnoistraživačkog instituta kao ustanove.

(10) Upravni odbor naučnoistraživačkog instituta kao javne ustanove:

- a) donosi statut instituta uz pribavljeni mišljenje vijeća i uz prethodno pribavljeni mišljenje nadležnog ministarstva;
- b) donosi druge opće akte u skladu sa zakonom i statutom instituta;
- c) donosi strategiju razvoja instituta uz pribavljeni mišljenje vijeća instituta;
- d) donosi planove poslovanja i razvoja instituta uz pribavljeni mišljenje vijeća instituta;
- e) donosi godišnji program rada instituta uz pribavljeni mišljenje vijeća instituta;
- f) usvaja godišnji, a po potrebi i periodični finansijski izvještaj i izvještaj o radu instituta;
- g) donosi periodični program i plan rada instituta, na prijedlog vijeća instituta;
- h) na prijedlog vijeća instituta vrši imenovanja u naučnoistraživačka zvanja;
- i) odlučuje o korištenju sredstava, u skladu sa zakonom;
- j) imenuje i razrješava direktora instituta na prijedlog vijeća instituta;
- k) vrši druge poslove, u skladu sa zakonom i statutom.

(11) Upravni odbor naučnoistraživačkog instituta kao privatne ustanove:

- a) donosi statut instituta uz pribavljeni mišljenje vijeća i uz prethodno pribavljeni mišljenje nadležnog ministarstva;
- b) donosi druge opće akte u skladu sa zakonom i statutom instituta;
- c) donosi strategiju razvoja instituta uz pribavljeni mišljenje vijeća instituta;
- d) donosi planove poslovanja i razvoja instituta;
- e) donosi godišnji program rada instituta;
- f) usvaja godišnji, a po potrebi i periodični finansijski izvještaj i izvještaj o radu instituta;
- g) donosi periodični program i plan rada instituta, na prijedlog vijeća instituta;
- h) bira i razrješava direktora instituta;
- i) na prijedlog vijeća instituta vrši imenovanja u naučnoistraživačka zvanja;
- j) predlaže osnivaču promjenu djelatnosti i statusne promjene naučnoistraživačkog instituta;
- k) odlučuje o korištenju sredstava, u skladu sa zakonom;
- l) vrši druge poslove, u skladu sa zakonom i statutom.

(12) Organi upravljanja pravnim licima ili njihovim organizacionim dijelovima, koji ne spadaju u visokoškolske ustanove, organizacione dijelove visokoškolskih ustanova ili ustanove, određuju se zakonima koji su mjerodavni za konkretnu vrstu naučnoistraživakog subjekta.“

Član 10. (Izmjena člana 22.)

Član 22. mijenja se i glasi:

„(Sastav i nadležnosti Vijeća naučnoistraživačkog instituta)

(1) Vijeće naučnoistraživačkog instituta kao javne ustanove i naučnoistraživačkog instituta u okviru javne visokoškolske ustanove čine svi uposlenici u radnom odnosu sa punim radnim vremenom u tom institutu i koji posjeduju zvanje doktora nauka odnosno zvanje magistra/mastera i imaju izbor u naučnoistraživačko zvanje.

(2) Sastav, način izbora i mandat vijeća naučnoistraživačkog instituta kao privatne ustanove i naučnoistraživačkog instituta u okviru privatne visokoškolske ustanove uređuje se statutom instituta kao ustanove, a za institut u sastavu visokoškolske ustanove statutom visokoškolske ustanove.

(3) Vijeće naučnoistraživačkog instituta je njegovo najviše naučno i stručno tijelo.

(4) Vijeće naučnoistraživačkog instituta kao javne ustanove ili kao organizacione jedinice javne visokoškolske ustanove je nadležno da:

- a) utvrđuje i provodi naučnu politiku instituta;
- b) bira direktora instituta;
- c) donosi odluke o naučnim i stručnim pitanjima;
- d) predlaže programe naučnoistraživačkog i stručnog rada instituta;
- e) predlaže planove i programe naučnog, istraživačkog i stručnog usavršavanja osoblja;
- f) provodi izbore u naučnoistraživačka zvanja;
- g) utvrđuje izdavačku politiku;
- h) bira i razrješava članove Etičkog odbora;
- i) donosi opće akte instituta;
- j) utvrđuje naučne i istraživačke projekte kao i strateške projekte za razvoj instituta i prati njihovu realizaciju i daje odgovarajuće smjernice;
- k) razmatra i utvrđuje prijedlog programa rada i razvoja instituta;
- l) razmatra izvještaj o radu sa finansijskim poslovanjem instituta;
- m) vrši i druge poslove u skladu sa statutom instituta kao i drugim općim aktima.

(5) Vijećem naučnoistraživačkog instituta javne ustanove ili kao organizacione jedinice javne visokoškolske ustanove predsjedava direktor.

(6) Vijeće naučnoistraživačkog instituta kao privatne ustanove ili kao organizacione jedinice privatne visokoškolske ustanove je nadležno da:

- a) utvrđuje i provodi naučnu politiku instituta;
- b) predlaže programe naučnoistraživačkog i stručnog rada instituta;
- c) predlaže planove i programe naučnog, istraživačkog i stručnog usavršavanja osoblja;
- d) provodi izbore u naučnoistraživačka zvanja;
- e) utvrđuje izdavačku politiku;
- f) bira i razrješava članove Etičkog odbora;
- g) vrši i druge poslove u skladu sa statutom instituta kao i drugim općim aktima.

(7) Izbor predsjednika vijeća naučnoistraživačkog instituta ka privatne ustanove ili kao organizacione jedinice privatne visokoškolske ustanove uređuje se statutom instituta kao ustanove a za institut u sastavu visokoškolske ustanove statutom visokoškolske ustanove.“

Član 11.

(Izmjena člana 23.)

(1) U članu 23. mijenja se stav (2) i glasi:

„(2) Direktora naučnoistraživačkog instituta kao javne ustanove ili kao organizacione jedinice javne visokoškolske ustanove bira vijeće instituta, tajnim glasanjem, nakon provedene procedure javnog konkursa.“

(2) Iza stava (2) ubacuje se novi stav (3) koji glasi:

„(3) Direktora naučnoistraživačkog instituta kao privatne ustanove bira upravni odbor instituta, a direktora instituta kao organizacione jedinice privatne visokoškolske ustanove bita upravni odbor privatne visokoškolske ustanove.“

(3) Dosadašnji stav (3) postaje stav (4).

Član 12.

(Izmjena člana 24.)

(1) U članu 24. iza (1) dodaju se novi st. (2), (3), (4) i (5) koji glase:

„(2) Za direktora naučnoistraživačkog instituta kao javne ustanove ili kao organizacione jedinice javne visokoškolske ustanove može biti izabrano samo lice koje je u radnom odnosu sa punim radnim vremenom u tom naučnoistraživačkom institutu ili u toj organizacionoj jedinici.

(3) Za direktora naučnoistraživačkog instituta kao privatne ustanove ili naučnoistraživačkog instituta kao organizacione jedinice privatne visokoškolske ustanove može biti izabrano i lice koje u trenutku izbora nije u radnom odnosu na tom naučnoistraživačkom institutu ili toj organizacionoj jedinici.

(4) Vijeće naučnoistraživačkog instituta kao javne ustanove ili kao organizacione jedinice javne visokoškolske ustanove pokreće postupak izbora direktora svojom odlukom najkasnije šest mjeseci prije isteka mandata direktora na dužnosti. Na istoj sjednici imenuje se komisija za provođenje postupka izbora direktora koja broji tri člana, a koji posjeduju zvanje doktora nauka. Prijavljeni kandidat za direktora ne može biti član komisije.

(5) Izbor direktora naučnoistraživačkog instituta kao privatne ustanove ili kao organizacione jedinice privatne visokoškolske ustanove uređuje se statutom instituta kao ustanove, a za institut u sastavu visokoškolske ustanove statutom visokoškolske ustanove.“

(2) Postojeći stav (2) se briše.

(3) Postojeći stav (3) postaje stav (6).

(4) Postojeći stav (4) postaje stav (7).

(5) Postojeći stav (5) postaje stav (8).

(6) Postojeći stav (6) postaje stav (9).

(7) Postojeći stav (7) postaje stav (10).

(8) Postojeći stav (8) postaje stav (11).

(9) Postojeći stav (9) postaje stav (12).

(10) Postojeći stav (10) postaje stav (13).

(11) Postojeći stav (11) postaje stav (14).

(12) Postojeći stav (12) postaje stav (15).

(13) Postojeći stav (13) postaje stav (16).

(14) Postojeći stav (14) postaje stav (17).

(15) Postojeći stav (15) postaje stav (18).

(16) Stav (16) se briše.

(17) Postojeći stav (17) postaje stav (19).

(18) Postojeći stav (18) postaje stav (20)

Član 13.

(Novi član 30a.)

Iza člana 30. dodaje se novi član 30a. koji glasi:

„Član 30a.

(Pravilnik o standardima i kriterijima)

(1) Pravilnik iz čl. 29. stav (1) i 30. stav (1) ovog zakona bliže određuje kriterije, uslove, postupke i dokaze koji se primjenjuju u procesu ispunjenja standarda za izbor u naučna i istraživačka zvanja u Kantonu, a naročito:

- a) značenje izraza, bliži opisi i definicije pojmove vezanih za izbor u naučna i istraživačka zvanja i rezultate naučnoistraživačkog rada iz člana 6. stav (2) ovog zakona;
- b) opšte uslove koji uključuju naročito: broj i kvalitet naučnih radova, doprinos razvoju nauke i društva, naučni ugled kandidata, broj i vrstu načnoistraživačkih projekata u kojima je kandidat učestvovao i/ili rukovodio, broj patenata i inovacija, doprinos potsticanju međunarodne saradnje i internacionalizacija naučnog djelovanja, aktivnosti pri organizaciji naučnih skupova/savjetovanja, organizacione funkcije koje je obavljao u domaćim ili međunarodnim naučnoistraživačkim organizacijama, rezultati u saradnji sa privrednim subjektima i doprinos privrednom razvoju Kantona i društva;
- c) kriterije za vrednovanje i načine dokazivanja rezultata naučnoistraživačkog rada iz člana 6. stav (2) ovog zakona, a naročito: ukupan broj naučnih radova, kvalitet naučnih radova, citiranost radova, priznate patente, objavljene knjige, vođenje i sudjelovanje u domaćim i međunarodnim projektima, naučni ugled kandidata, međunarodnu mobilnost, pozivna predavanja i prezentacije na domaćim i međunarodnim skupovima, recenziranje naučnih radova u domaćim i međunarodnim časopisima, recenziranje domaćih i međunarodnih naučnih projekata, članstva u uredništvima domaćih i međunarodnih naučnih časopisa i organizacionim odborima domaćih i međunarodnih konferencija, mentorstvo doktoranata, organizacione sposobnosti, sposobnost vođenja naučnoistraživačkog rada i doprinos razvoju nauke, doprinos inovacijama, prenosu znanja u industriju i komercijalizaciji rezultata naučnog rada- ako je primjereno struci u kojoj kandidat djeluje, kompetencija za obavljanje poslova konkretnog radnog mjestu, pri čemu se u evaluaciji navedenih kriterija uzimaju u obzir specifičnosti za pojedine naučne i umjetničke oblasti;
- d) kriterije za ocjenu društvenog doprinosa, a naročito: doprinosi procesu internacionalizacije naučnoistraživačkog djelovanja, promocija mobilnosti, rad u međunarodnim stručnim asocijacijama, saradnja sa društvenom zajednicom i korištenje naučnih i umjetničkih rezultata za dobrobit ili korist zajednice, učešće u radu tijela koja rade na unapređenju javnog naučnoistraživačkog sistema u Kantonu, doprinos formirajuju javnog djelovanja u promociji nauke, nagrade i priznanja.
- e) baze podataka koje uključuju specifičnosti za svaku naučnu oblast posebno, bibliometrijske podatke časopisa u kojima su članci/radovi objavljeni, bibliometrijske podatke objavljenih članaka/radova, vrednovanje publikacija i radova koji nisu

uključeni u baze podataka te vrednovanje publikacija i radova za oblasti koje, zbog specifičnosti istraživanja i mjerena naučnoistraživačkih rezultata, imaju poseban način vrednovanja;

- f) obrazloženu ekvivalenciju pojedinih elemenata rezultata naučnoistraživačkog rada iz člana 6. stav (2) ovog zakona i moguću supstitucije pojedinih naučnoistraživačkih rezultata kad u nekim naučnim oblastima ili zbog prirode i uslova obavljanja naučnoistraživačkog rada nije moguće u razumnom roku ostvariti neke od minimalnih uslova za izbor na odgovarajuće naučnoistraživačko zvanje;
  - g) uslove i dokaze o ispunjavanju uslova za izbor u naučna i istraživačka zvanja sa specifičnostima koje se primjenjuju za izbore u različitim naučnim oblastima uključujući i one discipline koje imaju poseban način vrednovanja uslova za izbor u naučna i istraživačka zvanja;
  - h) uslove koji se primjenjuju kod prvog izbora u odgovarajuće zvanje i uslovi koji se primjenjuju kod ponovnog izbora u isto zvanje;
  - i) uslove i dokaze o ispunjavanju uslova za izbor u naučna i istraživačka zvanja u interdisciplinarnoj oblasti što uključuje naročito rezultate naučnoistraživačkog rada nastale u saradnje istraživača koji djeluju u dva ili najviše tri polja unutar iste naučne oblasti ili pak saradnje istraživača koji djeluju u različitim naučnim oblastima i njihovim poljima/granama, odnosno rezultate naučnoistraživačkog rada koji podrazumijevaju integraciju ili sintezu uvida i metoda različitih naučnih disciplina;
  - j) uslove i dokaze o ispunjavanju uslova za izbor u naučna i istraživačka zvanja za državljane BiH koji se, nakon boravka u inostranstvu, žele vratiti u zemlju;
  - k) uslove i dokaze o ispunjavanju uslova za izbor u naslovna naučna zvanja;
  - l) specifičnosti za naučnoistraživačko osoblje u institutima kao organizacionim jedinicama visokoškolskih ustanova i zahtjeve koji proizilaze iz uslova ekvivalencije zvanja kako je ona određena u članu 20. ovog zakona;
  - m) način i uslove traženja mišljenje domaćih ili stranih recenzentata, posebno u slučaju kad je više od polovne naučnoistraživačkih rezultata i publikacija kandidata rezultat sudjelovanja u saradnji s velikim brojem saradnika/koautora;
  - n) druge uslove vezane za, ali ne ograničeni na, javnu dostupnost kao što je: javno dostupan Google Scholar profil koji osigurava povezivanje kandidata s određenim subjektom naučnoistraživačkog djelovanja, povezanost sa bazom radova u Informacionom sistemu nauke iz člana 19b. ovog zakona.
- (2) Pravilnik o standardima i kriterijima donosi ministar na prijedlog Savjeta za nauku Kantona Sarajevo pri čemu prijedlog o uređivanju specifičnosti iz stava (1) tačka l) ovog člana daju visokoškolske ustanove.“

Član 14.

(Izmjena člana 31.)

(1) U članu 31. mijenjaju se naslov i glasi, st.(1), (2), (3), (4) i (5) i glase:

„Član 31.

(Uslovi za izbor u naučna i istraživačka zvanja)“

(2) U članu 31. mijenjaju se st.(1), (2), (3) i glase:

(1) „Uslovi za izbor u naučnoistraživačka zvanja definiraju se kroz:

- a) minimalne uslove koji se odnose na: akademski stepen obrazovanja u odgovarajućoj naučnoj oblasti vrednovan brojem ostvarenih ECTS kredita, odgovarajući naučni stepen, najmanji broj naučnih radova određenih vrsta odnosno njihovih odgovarajućih zamjena, koji su publikovani nakon prvog izbora u prethodno niže zvanje, pokazane naučnoistraživačke sposobnosti i zadovoljavajući nivo društvene aktivnosti što se sve dokazuje ispunjavanjem uslova i kriterija iz Pravilnika o standardima i kriterijima;
- b) dodatne uslove i kriterije koji se odnose na društveni doprinos što se procjenjuje na bazi mjerljivog uticaja i potencijala za doprinos ekonomskom, kulturnom, obrazovnom ili bilo kom drugom napretku Kantona Sarajevo i društva;
- c) dodatne uslove i kriterije utvrđene statutom i općim aktima instituta kao ustanove ili visokoškolske ustanove čija je institut organizaciona jedinica.

(2) Minimalni uslovi za izbor u istraživačka i naučna zvanja su:

- a) **stručni saradnik:** završen studij koji se vrednuje s najmanje 240 ECTS bodova po bolonjskom sistemu studija ili VII stepen po predbolonjskom sistemu studija iz naučne oblasti za koju se kandidat bira sa prosječnom ocjenom najmanje 8 ili 3,5;
- b) **viši stručni saradnik:** naučni ili stručni stepen magistra koji se vrednuje sa najmanje 300 ECTS bodova iz naučne oblasti za koju se kandidat bira, ili VII stepen po predbolonjskom sistemu studija, sa prosječnom ocjenom na svakom ciklusu studija pojedinačno najmanje 8 ili 3,5; proveden najmanje jedan izborni period u zvanju stručnog saradnika, pokazane naučnoistraživačke sposobnosti, zadovoljavajući nivo društvene aktivnosti što se sve dokazuje ispunjavanjem uslova iz Pravilnika o standardima i kriterijima i ispunjava dodatne uslove iz stava (1) tač. (b) i (c) ovog člana;
- c) **stručni savjetnik:** naučno zvanje doktora koji se vrednuje sa najmanje 480 ECTS iz naučne oblasti za koju se kandidat bira sa prosječnom ocjenom na svakom ciklusu studija pojedinačno najmanje 8 ili 3,5, proveden jedan izborni period u zvanju višeg stručnog saradnika, pokazane naučnoistraživačke sposobnosti, zadovoljavajući nivo društvene aktivnosti što se sve dokazuje ispunjavanjem uslova iz Pravilnika o standardima i kriterijima i ispunjava dodatne uslove iz stava (1) tač. (b) i (c) ovog člana;
- d) **naučni saradnik:** naučno zvanje doktora koji se vrednuje sa najmanje 480 ECTS iz naučne oblasti za koju se bira sa prosječnom ocjenom na svakom ciklusu studija pojedinačno najmanje 8 ili 3,5, ima publikovana najmanje tri naučna rada određenih vrsta odnosno njihovih odgovarajućih zamjena, pokazane naučnoistraživačke sposobnosti, zadovoljavajući nivo društvene aktivnosti što se sve dokazuje ispunjavanjem uslova iz Pravilnika o standardima i kriterijima i ispunjava dodatne uslove iz stava (1) tač. (b) i (c) ovog člana;
- e) **viši naučni saradnik:** naučno zvanje doktora koji se vrednuje sa najmanje 480 ECTS iz naučne oblasti za koju se bira sa prosječnom ocjenom na svakom ciklusu studija pojedinačno najmanje 8 ili 3,5, proveden najmanje jedan izborni period u zvanju naučnog saradnika, nakon izbora u zvanje naučnog saradnika ima publikovanih najmanje pet naučnih rada određenih vrsta odnosno njihovih odgovarajućih zamjena, pokazane naučnoistraživačke sposobnosti, zadovoljavajući nivo društvene aktivnosti što se sve dokazuje ispunjavanjem uslova iz Pravilnika o standardima i kriterijima i ispunjava dodatne uslove iz stava (1) tač. (b) i (c) ovog člana;
- f) **naučni savjetnik:** naučno zvanje doktora koji se vrednuje sa najmanje 480 ECTS iz naučne oblasti za koju se bira sa prosječnom ocjenom na svakom ciklusu studija pojedinačno najmanje 8 ili 3,5, proveden najmanje jedan izborni period u zvanju višeg

naučnog saradnika, nakon izbora u zvanje višeg naučnog saradnika ima publikovanih najmanje osam naučnih radova određenih vrsta odnosno njihovih odgovarajućih zamjena, pokazane naučnoistraživačke sposobnosti, zadovoljavajući nivo društvene aktivnosti što se sve dokazuje ispunjavanjem uslova iz Pravilnika o standardima i kriterijima i ispunjava dodatne uslove iz stava (1) tač. b) i c) ovog člana.

(3) Dodatni uslovi za izbor u naučna i istraživačka zvanja, koji se odnose na društveni doprinos kandidata, su naročito:

- a) **kvalitet društvenog rada** – u smislu konkretnih napora da se ostvari tjesna saradnja sa društvenom zajednicom i poveća interes za korištenje istraživačkih/naučnih i umjetničkih rezultata za dobrobit ili korist zajednice;
- b) **uticaj naučnoistraživačkog rada na zajednicu** – koji se ocjenjuje dostignutim uticajem na specifične korisnike ili specifične procedure u društvu (zakoni i odluke, obrazovanje ...);
- c) **korištenje rezultata naučnoistraživačkog rada** - kao ocjena mogućeg korištenja istraživačkih/naučnih rezultata u uslugama, proizvodima ili procesima u Kantonu Sarajevo i društvu;
- d) **društvena valorizacija rezultata naučnoistraživačkog rada** - što se ogleda u nagradama za doprinos u naučnoistraživačkoj djelatnosti ili ostvarene naučnoistraživačke rezultate ili u priznanjima i nagradama dobijene od šire društvene zajednice, visokoškolske ustanove, pozivnim predavanjima ili člancima, recenzije za časopise ili knjige, rad u redakcijskim odborima i sl.)
- e) **doprinos povezivanju domaćih sa međunarodnim naučnoistraživačkim projektima i procesima** – što se ogleda naročito u doprinosu procesu internacionalizacije naučnoistraživačkog rada, a posebno učešće u programima međunarodne mobilnosti, učešće u uređivačkim odborima međunarodnih časopisa ili konferencija, recenziranje međunarodnih projekata i sl.

(3) Postojeći st. (4) i (5) se brišu.

(4) Iza stava (3) dodaju se novi st. (4), (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12), (13) i (14) i glase:

,,(4) Kandidat za izbor ili ponovni izbor dužan je dostaviti dokaze o ispunjavanju kriterija za izbor ili ponovni izbor u zvanje u koje se prijavljuje.

(5) Kandidat može biti ponovno izabran u isto zvanje ako je u zvanju za koje se ponovo bira ostvario rezultate naučnoistraživačkog rada koji su ovim zakonom propisane za izbor u to zvanje. Kandidat koji je ponovno biran u isto zvanje ne može prijevremeno napredovati u naredno više zvanje.

(6) O ispunjenju uslova iz stava (2) ovog člana odlučuje se na osnovu podataka o kandidatu, ispunjenju uslova iz stava (1) tač. a), b) i c) ovog člana, izvještaja nadležnih službi o pitanjima koje komisija za ocjenu kandidata nije mogla na zadovoljavajući način utvrditi iz podnesenog zahtjeva i eventualnih preporuka domaćih i/ili stranih eksperata.

(7) Komisija za ocjenu kandidata može zatražiti mišljenje i domaćih ili stranih eksperata.

(8) Iznimno, kada je to potrebno za povratak u Bosnu i Hercegovinu istaknutih naučnih i istraživačkih radnika sa bosanskohercegovačkim državljanstvom, a prebivalištem u inostranstvu, nadležni organ naučnoistraživačkog instituta može pristupiti postupku izbora višeg naučnog saradnika i naučnog savjetnika na osnovu prijave kandidata za zasnivanje radnog odnosa ako iz prijave i uvida u naučnoistraživačke rezultate procijeni da kandidat

zadovoljava istovjetne ili strožije kumulativne uslove od potrebnih za izbor u odgovarajuće zvanje i u slučaju da:

- (a) najmanje pet (5) godina prije podnošenja prijave nije bio zaposlen u Bosni i Hercegovini;
- (b) je prethodno bio izabran u zvanje za koje se nije tražilo ispunjenje uslova iz stava (4) ovoga člana;
- (c) priloži izjavu kojom se obavezuje ostati u radnom odnosu na institutu najmanje jedan izborni period.

(9) Ako nadležni organ instituta procijeni da kandidat ispunjava uslove iz stava (8), dalji postupak se može provoditi i bez raspisivanja konkursa za izbor u zvanje. Na proceduru izbora shodno se primjenjuju pravila koja važe za odgovarajuće zvanje.

(10) Iznimno, vijeće instituta kao privatne ustanove ili instituta u okviru privatne visokoškolske ustanove ako iz prijave i uvida u naučnoistraživačke rezultate procijeni da kandidat zadovoljava kumulativne uslove istovjetne ili strožije od potrebnih za izbor u odgovarajuće zvanje, naučniku ili istraživaču može odobriti zahtjev za izbor u naslovno naučno zvanje i to: naslovni naučni saradnik, naslovni viši naučni saradnik i naslovni naučni savjetnik. Za izbor naslovno naučno zvanje ne raspisuje se konkurs.

(11) Naučnik ili istraživač izabran u naslovno naučno zvanje ne zasniva radni odnos i ne stiče prava koje ima naučnoistraživačko osoblje izabrano u zvanja naučni saradnik, viši naučni saradnik i naučni savjetnik u smislu stalnog angažovanja u nosiocima naučnoistraživačke djelatnosti, ekvivalentnosti akademskih i naučnoistraživačkih zvanja i izbora u viša zvanja.

(12) Nosioc naučnoistraživačke djelatnosti u statusu pravnog lica ili njegovog dijela ocjenjuje rad osoblja izabranog u naučnoistraživačka zvanja najmanje jednom godišnje u skladu s postupkom utvrđenim statutom ili općim aktom nosioca naučnoistraživačke djelatnosti.

(13) Rješenje o ocjeni osoblja donosi vijeće. Protiv ovoga rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(14) Statutom i opštim aktima nosioca naučnoistraživačke djelatnosti određuju se postupci u provođenju pravosnažnog rješenja a naročito posljedice za lice koje je negativno ocijenjeno 2 godine uzastopno.“

Član 15.

(Izmjena člana 32.)

(1) U članu 32. mijenja se stav (1) tačka f) i glasi:

„f) Naučni savjetnik trajno, uz obavezu da u ciklusima od sedam godina nakon prvog izbora u to zvanje, u naučnoistraživačkom radu ostvaruje dodatne rezultate utvrđene osnivačkim aktom ili statutom. Ocjenu ostvarenih dodatnih rezultata vrši vijeće načnoistraživačke ustanove. O svojoj ocjeni vijeće obavještava naučnog savjetnika i upravni odbor ustanove.

(2) Stav (2) mijenja se i glasi:

„(2) Član naučnoistraživačkog osoblja koji smatra da ispunjava uslove iz člana 31 ovog zakona za izbor u više zvanje, može podnijeti zahtjev za izbor u više zvanje i prije isteka roka na koji je izabran ukoliko je u zvanju proveo najmanje 2/3 izbornog perioda.“

(3) St. (8), (9) i (10) mijenjaju se i glase:

„(8) Član naučnoistraživačkog osoblja u naučnoistraživačkom institutu kao organizacionoj jedinici javne visokoškolske ustanove može ostati u radnom odnosu do navršenih 65 godina života, sa mogućnošću produženja najduže za dvije kalendarske godine uz uvjet da ima zvanje naučnog savjetnika i ukoliko postoji iskazana naučna potreba, a način i procedura se preciznije uređuje statutom javne visokoškolske ustanove.

(9) Član naučnoistraživačkog osoblja koji se nalazi u radnom odnosu, koji je imenovan za mentora ili člana komisije za ocjenu i odbranu magistarskog, odnosno doktorskog rada ili komisije za izbor u akademska ili naučnoistraživačka zvanja ima pravo ostati mentorom, odnosno članom komisije dok kandidat ne stekne zvanje magistra, odnosno doktora, odnosno dok ne bude okončan proces izbora u zvanje i mandat komisije u koju je imenovan.

(10) Naučnoistraživački instituti kao organizacione jedinice javne visokoškolske ustanove mogu, na način i pod uvjetima propisanim zakonom i općim aktima visokoškolske ustanove u okviru naučnoistraživačkih projekata, angažirati naučnog savjetnika u penziji, redovnog profesora u penziji, profesora emeritusa ili člana ANUBiH.“

Član 16.

(Izmjena člana 35.)

(1) *U članu (35) mijenjaju se st. (1), (2), (3), (4) i (5) i glase:*

(1) „Inspeksijski nadzor nad provođenjem ovog zakona, vrši nadležna inspekcija u skladu sa zakonom.

(2) Kada u vršenju inspeksijskog nadzora nadležna inspekcija utvrdi da pravno lice nosilac naučnoistraživačke djelatnosti ne ispunjava uslove za rad odnosno izvrši teže povrede odredbama ovog zakona, odredit će primjereno rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka i o tome obavijestiti osnivača odnosno Ministarstvo.

(3) Ukoliko pravno lice nosioc naučnoistraživačke djelatnosti prije isteka utvrđenog roka iz stava (2) ovog člana ne otkloni utvrđenje nepravilnosti, nadležna inspekcija će o tome dostaviti obavijest Ministarstvu s ciljem donošenja rješenja o zabrani daljeg rada i brisanja istog iz Registra iz člana 19. stav (7) ovog zakona.

(4) Ministarstvo će donijeti rješenje o zabrani daljnog rada i po službenoj dužnosti izvršiti brisanje nosioca naučnoistraživačke djelatnosti iz Registra nakon što utvrdi opravdanost inspeksijskog nalaza.

(5) Kada nadležna inspekcija utvrди nepravilnosti u radu koje ne sprecčavaju daljnji rad nosioca naučnoistraživačke djelatnosti iz člana 15. ovog zakona kao organizacione jedinice ili ustanove odnosno kada utvrdi da isti ne postupa u skladu sa Zakonom ili postupa nepravilno ili nepotpuno prema obavezama koje su joj odredene propisima, obavezna je prema utvrđenom činjeničnom stanju naložiti odgovarajuće upravne mjere i to:

- a) nareediti da se utvrdeni nedostaci i nepravilnosti otklone na način i u roku kako je određeno ovim zakonom ili ukoliko takav rok nije propisan odrediti primjereni rok u skladu sa zakonom;
- b) nareediti preduzimanje odgovarajućih upravnih radnji i mjera radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti ili nedostatka u roku i na način kako je naloženo;
- c) nareediti odgovarajuće upravne mjere za potpunu i pravilnu primjenu ovog zakona, drugih propisa i akata donesenih na osnovu ovog zakona;
- d) zabraniti preduzimanje radnji za koje utvrdi da su u suprotnosti sa ovim zakonom, provedbenim propisima i aktima donesenim u cilju provodenja ovog zakona;
- e) izdati prekršajni nalog;
- f) podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka;
- g) podnijeti prijavu nadležnom organu o učinjenom krivičnom djelu;
- h) preduzeti druge mjere i radnje za koje je zakonom i drugim propisima ovlaštena,”

Član 17.

(Izmjena člana 36.)

(1) U članu (36) st. (1) i (2) mijenjaju se i glase:

„(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj visokoškolska ustanova unutar koje se nalazi naučnoistraživački institut kao njena organizaciona jedinica, naučnoistražovački institut kao ustanova, naučno istraživački institut kao privatna ustanova i ostala pravna lica nosioci naučnoistraživačke djelatnosti iz člana 15. ovog zakona, ako:

- a) obavlja djelatnost suprotno ovom zakonu;
  - b) vrši statusne promjene suprotno ovom zakonu ili Zakonu o visokom obrazovanju za organizacione jedinice u okviru visokoškolske ustanove;
  - c) dodjeljuje naučna i istraživačka zvanja ili vrši izbor naučnoistraživačkog osoblja koje ne ispunjava uslove za izbor propisane ovim zakonom i provedbenim propisima;
  - d) zaključi ili otkaže ugovor o radu sa članom naučnoistraživačkog osoblja suprotno ovom zakonu;
  - e) izvršava aktivnosti za koje nije zakonom ovlašten;
  - f) izvrši izbor direktora suprotno uslovima ili proceduri koja je propisana ovim zakonom;
  - g) ne izvrši naloženu upravnu mjeru u roku ili na način kako je naloženo rješenjem nadležne inspekcije;
  - h) imenuje komisiju za pripremanje prijedloga za izbor suprotno ovom zakonu;
  - i) ne osigura da se propisane radnje u postupku izbora naučnoistraživačkog osoblja provedu u rokovima propisanim ovim zakonom.ž
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 3.000 KM kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice visokoškolske ustanove unutar koje se nalazi naučnoistraživački institut kao njena organizaciona jedinica, naučnoistražovačkog institut kao ustanove, naučno istraživačkog instituta kao privatne ustanova i ostala pravna lica nosioci naučnoistraživačke djelatnosti iz člana 15. ovog člana.
- (3) *U članu (36) postojeći stav (3) se briše.*

Član 18.

(Izmjena člana 37.)

(1) U članu (37) brišu se st. (1), (2), (6), (7), (8) i (9).

(2) Dosadašnji stav (3) postaje stav (1).

(3) Dosadašnji stav (4) postaje stav (2).

(4) Dosadašnji stav (5) postaje stav (3).

(5) Iza stava (3) dodaju se st. (4), (5), (6) i (7) koji glase:

„(4) Članovi naučnoistraživačkog osoblja koji su izabrani u naučnoistraživačko zvanje prema odredbama zakona koje prestaju da važe stupanjem na snagu ovih izmjena i dopuna zakona zadržavaju pravo da budu izabrani u isto ili više naučnoistraživačko zvanje prema uslovima propisanim ranijim odredbama.

(5) Pravo iz stava (4) ovog člana važi samo za jedan izborni period u isto ili više naučnoistraživačko zvanje.

(6) Postupak izbora kandidata za isto ili više naučno ili istraživačko zvanje počinje danom javnog objavljivanja konkursa.

(7) Nakon provedenog izbora u skladu sa st. (4), (5) i (6) ovog člana, naučnoistraživačka ustanova ili visokoškolska ustanova, odnosno organizaciona jedinica raspisuje konkurs za izbor u zvanje u skladu sa ovim izmjenama.“

(6) Stav (10) postaje stav (8), mijenja se i glasi:

,,(8) Ministarstvo će u roku od:

- a) 6 mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona pripremiti i uputiti Vladi nacrt odluke o formiranju Fonda za nauku Kantona Sarajevo iz člana 4. stav (2);
- b) 6 mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona pripremiti Uputstvo o uspostavljanju i vođenju registra naučnoistraživačkih subjekata u Kantonu Sarajevo iz člana 15. stav (2);
- c) 12 mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona donijeti Pravilnikom o načinu i uvjetima dodjele statusa centra naučne izvrsnosti iz člana 19a. stav (2);

(7) Dosadašnji stav (11) postaje stav (9).

O B R A Z L O Ž E N J E

I – PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje izmjena i dopuna ovog zakona sadržan je u odredbi člana 13. tačka i), člana 14. stav (2) i člana 18. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17).

II – RAZLOZI DONOŠENJA

Zakon o naučnoistraživačkoj djelatnosti Kantona Sarajevo je donesen 30.05.2016. godine a objavljen u Službenim novinama Kantona Sarajevo, broj:26/16. Indikativno je da su neki dijelovi Zakona bili inovativni (npr. prohodnost načunoistraživačkog osoblja i učešće u realizaciji nastave) da su kasnije slična rješenje postala dio novih zakonskih propisa o naučnoistraživačkoj djelatnosti u državama regije.

Prema EU dokumentu o politici nauke, tehnologije i inovacijama (*European policy on science, technology and innovation*) kao i dokumentu o politici za istraživanje i razvoj (*European policy for research and technological development*) mogu se definirati četiri implikacije politike o nauci i tehnologiji u saradnji sa drugim zrmljama: (1) izgradnja sistema za međusobno dopunjavanje između industrija, (2) korištenje tehnologije u rješavanju složenih globalnih i društvenih izazova, (3) jačanje učešća znanja i malih i srednjih preduzeća u razvoju društva i u ekonomskom sistemu, (4) prenos tehnologija, diseminacija znanja i jačanje saradnje sa zemljama koje nisu članice EU. U tom smislu Bosna i Hercegovina, a time i Kanton Sarajevo mora stvoriti zakonske preduvjete za jaču vezu naučnoistraživačkog, obazovnog i privrednog sektora kroz politike poticaja korištenja znanja i inovacija u razvoju novih tehnologija, a u cilju podizanja konkurentnosti i većeg učešća na znanju zasnovane ekonomije. Izmjenama Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti (Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 26/16), neophodno je, polazeći od postojećih rješenja koja pružaju dobar osnov, uvesti efikasna rješenja koja će omogućiti bolju integraciju napora društva i subjekta naučnoistraživačke djelatnosti u uspostavljanju koherentnog naučno-inovacionog prostora sa učesnicima koji mogu ostvariti neophodni nivo saradnje unutar kantona, u državi i na međunarodnom planu. Takav pristup će

otvoriti mogućnosti „vezivnih mjesa“ naučnih, tehnoloških, inovativnih i privrednih segmenata kroz naučno-tehnološke parkove, istraživačko-razvojne centre, centre naučne izvrsnosti što u konačnicistvara povoljne uvjete za podizanje i aktivaciju naučnih i tehnoloških resursa, te kreiranje Zakona o inovacijama kao neophodnog zakonskog dokumenta podrške privrednom razvoju Kantona.

Novi društveni izazovi, brze i sve složenije promjene uslova u kojima se realizuju naučna istraživanja otvaraju nove potrebe i mogućnosti za prilagođavanje procesa i politike naučnih istraživanja i stvaranja mogućnosti za sadržajniju saradnju svih subjekata naučnoistraživačke djelatnosti i obrazovanja talentovanih mladih istraživača. Otvorenost prostora nauke u Kantonu Sarajevo je neophodan uslov za integraciju u širi prostor nauke u BiH i u EU čime se stvaraju uslovi plodne interakcije sa vrlo brojnim i strateški značajnim naučnim potencijalima istraživača porijeklom iz BiH koji djeluju u svijetu. Sve ovo zahtijeva prilagođavanje zakonskih rješenja kako ona ne bi postala prepreka očekivanoj diversifikaciji subjekata naučnoistraživačkog djelovanja kako u smislu organizacionih tako i u smislu vlasničkih odnosa, stvaranju preduvjeta za saradnju u domaćem i međunarodnom okruženju uključujući i uvjete za proširenje saradnje i stvaranje uslova za povratak bar dijela stručnjaka koji sada djeluju u inostranstvu, i saradnju sa privredom čime se naučnoistraživačka djelatnost postavlja kao jedan od važnih segmenata inovacionog sistema Kantona Sarajevo. U procesu predlaganja izmjene i dopune Zakona uzete su u obzir i preporuke koje proizilaze iz *UNESCO Science Report 2021* i *European policy on science, technology and innovation* kao i iskustva zakonskih rješenja iz oblasti naučnoistraživačke djelatnosti i inovacijama u državama regije.

Nakon analize postojećih rješenja i obima promjena koje je moguće uraditi zaključeno je da potrebne promjene treba da obuhvate: (a) proširenje definicije naučnoistraživačke djelatnosti tako da uključi i umjetničkoistraživačku i istraživačko-razvojnu djelatnost; (b) uređenje finansiranja naučnoistraživačke djelatnosti i formiranje Fonda za nauku Kantona Sarajevo; (c) uspostavljanje informacionog sistema naučnoistraživačke djelatnosti i periodična evaluacija subjekata javnog naučnoistraživačkog sistema u Kantonu Sarajevo; (d) definisanje nadležnosti upravnih odbora kao organa upravljanja u institutima; (e) jasnije uređenje sastava, mandata i nadležnosti naučnih vijeća u subjektima naučnoistraživačke djelatnosti; (f) jasnije određenje uslova za izbor direktora instituta; (g) uspostavljanje sveobuhvatnih pravnih okvira za anagažovanje naučnoistraživačkog osoblja na visokoškolskim ustanovama i osoblja izabranog

u akademska zvanja u subjektima naučnoistraživačkog djelovanja; (h) uređenje uslova i postupaka za izbore u naučnoistraživačka zvanja na način koji podstiče pokretljivost istraživača između subjekata naučnoistraživačke djelatnosti. visokoškolskih ustanova i privrede uz zadržavanje visokih zahtjeva za naučnom produkcijom;(i) druga tehnička rješenja za koja je dosadašnja primjena Zakona pokazala da treba da budu usaglašena sa promjenama koje su nastale.